

§ 63

Svar på motion om upphävande av detaljplan för kvarteret Stenåkern från Simon Alm (SD) med flera

KSN-2019-03068

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Sammanfattning

Simon Alm (-), med flera, föreslår i en motion väckt 7 oktober 2019 att uppdra till plan- och byggnadsnämnden att genomföra ett upphävande av detaljplan för kvarteret Stenåkern, del av Berthåga 11:33.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 19 februari 2020
- Bilaga 1, Motion om upphävande av detaljplan för kvarteret Stenåkern från Simon Alm (-) med flera
- Bilaga 2, Protokollsutdrag plan- och byggnadsnämnden 13 februari 2020

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2020-02-19

Diarienummer:
KSN-2019-03068

Handläggare:
Anneli Sundin

Svar på motion om upphävande av detaljplan för kvarteret Stenåkern från Simon Alm (-) med flera

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** avslå motionen.

Ärendet

Simon Alm (-), med flera, föreslår i en motion väckt 7 oktober 2019 att uppdra till plan- och byggnadsnämnden att genomföra ett upphävande av detaljplan för kvarteret Stenåkern, del av Berthåga 11:33.

Motionen återges som **bilaga 1**.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Perspektiven för näringsliv, barn och jämställdhet bedöms inte relevanta med föreliggande förslag till beslut.

Plan- och byggnadsnämnden har behandlat ärendet 13 februari och föreslagit att avslå motionen.

Ledamöterna för (M) och (C) lämnade ett **särskilt yttrande**.

Protokollsutdraget återges som **bilaga 2**.

Föredragning

Det har inte skett några förändringar i förutsättningarna för platsen gällande markens beskaffenhet, läge och föreliggande behov, och därmed inte heller för markens lämplighet för centrumverksamhet enligt gällande detaljplan.

Plan och bygglagen (PBL) möjliggör endast prövning av markens lämplighet i förhållande till beskaffenhet, läge och föreliggande behov (PBL 2 kap 1 §). Det finns inget utrymme i PBL att pröva brukarnas lämplighet för att använda en viss plats och därför kan beslut rörande planering och byggande inte motiveras med sådana bedömningar.

Ett upphävande medför inte heller per automatik att fastigheten blir omöjlig att bebygga, men förutsägbarheten minskar, både för fastighetsägare och närboende. En detaljplan belägen inom stadens gränser bör därför ersättas med en ny detaljplan om den upphävs.

Ett upphävande av en detaljplan ska prövas med ett planförfarande. Kommunfullmäktige kan inte i förväg besluta vad som ska bli resultatet av den processen och därför avslås motionen.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 19 februari 2020
- Bilaga 1, Motion om upphävande av detaljplan för kvarteret Stenåkern från Simon Alm (-) med flera
- Bilaga 2, Protokollsutdrag plan- och byggnadsnämnden 13 februari 2020

Stadsbyggnadsförvaltningen

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Mats Norrbom
Stadsbyggnadsdirektör

Motion om upphävande av detaljplan för kvarteret Stenåkern, del av Berthåga 11:33

Plan- och byggnadsnämnden har den 19 september fattat beslut om att avstå från att upphäva detaljplanen för kvarteret Stenåkern, del av Berthåga 11:33, med hänvisning till att områdets förutsättningar inte har förändrats vad gäller nämndens perspektiv i frågan. Det har kommunicerats tydligt i media att man inte vill ta hänsyn till den oro som har inkommit från allmänheten eller de konkreta exempel på riskfaktorer som kan leda till att platsen kan bli ett vattenhål för radikaliserings.

Då frågan rönt så pass mycket uppmärksamhet i media och att antalet inkomna skrivelser är så pass många kan man av det skälet konstatera att ärendet har stor betydelse. Därtill var nämnden oenig då fyra partier i nämnden röstade för att upphäva detaljplanen, men förlorade omröstningen då de fyra andra partierna hade fler mandat. Frågan har därmed stor politisk vikt när hänsyn tas till att det finns politisk skiljelinje och stort allmänt intresse för utfallet.

Ordförande i plan- och byggnadsnämnden Ylva Stadells (S) svar till SVT Uppsalas fråga:
Vilka är dina tankar om oron över ett islamistiskt center i Stenhagen?

- Jag förstår oron, jag ser och hör de boende, men jag känner inte att det är jag som ordförande i plan- och byggnadsnämnden som ska gå in och recensera den verksamhet som ska vara i huset som ska byggas.
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/upsala/beslut-fattat-om-bygglov-for-islamiskt-center-i-stenhagen-i-upsala>

Kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling i Sveriges radio:

Berättarrösten förklarar att man har rapporterat om att kassören i dawastiftelsen inte vill kommentera huruvida homosexuella handlingar ska vara straffbara och ordföranden är dömd för att ha misshandlat barn. "Självklart ska vi inte ha homofobi. Den typen av åsikter ska vi ju bekämpa, men det gör man inte i ett bygglovsärende. Vi har ju givetvis tagit till oss av den oro och kritik som finns."
<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=114&artikel=7305212>

Eftersom plan- och byggnadsnämndens majoritet inte vill ta hänsyn till en rad relevanta faktorer, såsom risken för radikaliserings i området, behöver frågan hanteras av en nivå som har ett bredare perspektiv. Kommunfullmäktige kommer sannolikt sätta större vikt vid att ta allvarsamt på allmänhetens oro, jämställdhet, radikaliserande tendenser, bestraffning av religionsbytare, integration och sexuella minoriteteters rättigheter.

Stenhagen är ett område som förtjänar att utvecklas i en riktning av mer sammanhållning, större arbetsdeltagande bland arbetsföra vuxna och minskad kriminalitet. Sådant bör också vara i fokus på hur detaljplanerna utformas, vilket kommunfullmäktige mer sannolikt samtycker till än nämnden.

En detaljplan kan upphävas eller ändras efter att genomförandetiden har löpt ut. I det aktuella fallet har denna tidsram om fem år löpt ut och därmed kan fullmäktige fritt ta ställning till hur marken borde användas i en ny eller förändrad detaljplan.

Ett relevant antal mediala artiklar på ämnet återfinns på kommande bilagda sidor till motionen.

Med anledning av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna

- att uppdra plan- och byggnadsnämnden att genomföra ett upphävande av detaljplan för kvarteret Stenåkern, del av Berthåga 11:33

Uppsala den 1 oktober 2019

Simon Alm, ledamot och Gruppledare (SD)

David Perez, ledamot och vice gruppledare (SD)

Linnea Bjuhr, ledamot (SD)

Lisen Burmeister, ledamot (SD)

Anders Sehlin, ledamot (SD)

Roger Thelander, ledamot (SD)

Knut Godskesen, suppleant (SD)

Alexander von Uckermann, suppleant (SD)

Simon Petterson, suppleant (SD)

Kent Kumpula, suppleant (SD)

Nedan finns ett antal referenser till mediauppmärksamhet som handlar om stiftelsens strävan efter bebyggelse enligt detaljplan, stiftelsen som sådan och dess företrädare. Sammanfattningsvis kan följande observationer göras:

- * Stiftelsen är enligt forskare djupt konservativ inom islam
- * Stiftelsen tar inte avstånd från sharia
- * Företrädare anser att det är en svår fråga att välja ut vad som är viktigast mellan islam och svensk lagstiftning
- * Företrädare har brukat våld mot barn i anslutning till koranstudier
- * Företrädare har brukat våld mot barn som velat byta religion till kristendom
- * Företrädare har vägrat skaka hand med kvinnlig journalist
- * Företrädare har gett uttryck för att jämställdheten i Sverige är överdriven och liknat densamma vid en religion
- * Byggritningarna separerar kvinnor och män från varandra. Kvinnor får en mindre sidoentré och betydligt färre platser och utrymme i lokalen
- * Byggambitionerna har välkomnats av lokal islamist som förordar avrättning av homosexuella, otrogna kvinnor och människor som väljer att lämna islam
- * Företrädare vägrar kommentera huruvida homosexuella borde straffas för sin sexualitet
- * Företrädare har förminskat Uppdrag granskning avslöjande om att Uppsalamoskén rekommenderade misshandlade kvinnor att inte polisanmäla
- * Hur verksamheten ska kunna finansieras är oklart, men uppges ske genom medlemsdonationer. Det är inte sannolikt att så är fallet, utan mer troligt är att utländska finansärer är inblandade med tillhörande anspråk på inflytande.

Den aktuella tomten kommer att skära av ett vandringsstråk för vilda djur om bygglov beviljas. Det är dessutom olämpligt att ha byggnaden så pass nära Sankta Maria Kyrka.

Sammanfattningsvis kommer ett bygglov på befintlig detaljplan såsom ansökningen ser ut att leda till att området försämras genom dess inverkan på ungdomar som kan radikaliseras och polarisering uppstår. Stenhagen behöver sammanhållning, inte mer splittring.

Ett axplock av mediala inslag sedan sommaren 2019

https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=114&artikel=7295268&fbclid=IwAR1MgXnp50GciVVesqR-CNaeJkXTf1HrXZ_4RnJ5SS6Yx76w8mKiQ9CXRKY

<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=114&artikel=7302402>

<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=114&artikel=7303198>

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/upsala/beslut-om-ett-islamiskt-center-vantas-idag>

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/upsala/sd-kritiskt-till-polisinsats-i-stenhagen>

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/upsala/beslut-fattat-om-bygglov-for-islamiskt-center-i-stenhagen-i-upsala>

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/upsala/professorerna-de-tar-avstand-fran-radikalisering>

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/upsala/stenkastning-och-sabotage-mot-svt-s-medarbetare>

<https://www.unt.se/asikt/debatt/oacceptabelt-med-salafism-i-upsala-5347236.aspx>

<https://www.unt.se/asikt/debatt/vad-sager-sapo-om-ett-islamiskt-centrum-i-stenhagen-5393998.aspx>

<https://www.unt.se/asikt/debatt/slutreplik-ta-avstand-fran-islamism-dawa-5404561.aspx>

<https://www.unt.se/asikt/debatt/nej-till-islamiskt-center-5383497.aspx>

<https://www.unt.se/5401388>

<https://www.unt.se/nyheter/upsala/sd-vill-ha-omrostning-om-religiost-centrum-5393338.aspx>

<https://www.unt.se/nyheter/upsala/sd-fortsatter-kampanj-i-stenhagen-5404984.aspx>

<https://www.unt.se/5408654>

<https://www.unt.se/nyheter/upsala/krismote-med-polisen-efter-stenkastning-5404099.aspx>

<https://pren.unt.se/artikel?redirect=https:%2F%2Fwww.unt.se%2Fnyheter%2Fupsala%2Fbeslut-nara-om-islamiskt-center-i-stenhagen-5404884.aspx&meter=false&action=complerequest&callback=https:%2F%2Fwww.unt.se%2Finc%2Feprencallback.aspx>

<https://www.unt.se/5408506>

<https://www.unt.se/asikt/debatt/s-vander-ryggen-till-stenhagens-kvinnor-5407595.aspx>

<https://www.unt.se/5409756>

<https://www.unt.se/nyheter/upsala/avgorandet-om-islamiskt-center-skjuts-upp-5410074.aspx>

<https://nyheteridag.se/islamiskt-center-med-konsapartheid-planeras-i-upsala-sa-ska-bygget-stoppas/>

<https://nyheteridag.se/polisen-stod-och-tittade-pa-nar-kriminellt-gang-kastade-stenar-pa-politiker-i-upsala/>

<https://nyheteridag.se/nu-svarar-polis-om-stenkastningen-mot-sd-i-upsala/>

<https://nyheteridag.se/pelle-zackrisson-dags-att-ansvariga-far-sparken/>

<https://nyheteridag.se/efter-stenkastningen-nu-planerar-sd-ny-kampanj-mot-islamiskt-center-i-stenhagen/>

<https://nyheteridag.se/ungdom-kastade-sten-mot-polisen-fick-skjuts-hem/>

<https://nyheteridag.se/islamist-till-sd-homosexuella-handlingar-bor-straffas-med-doden/>

<https://nyheteridag.se/alm-och-broman-sd-dags-for-kraftsamling-mot-islamismen/>

<https://samnytt.se/sd-kraver-folkomrostning-om-ny-moske/>

<https://samnytt.se/sd-begar-krismote-med-polisen-efter-att-de-inte-agerade-mot-stenkastare/>

<https://samnytt.se/video-islamister-forsvarar-moskebygget-vill-stena-otrogna-kvinnor-och-doda-avhoppare/>

<https://samnytt.se/avslojar-drivande-person-bakom-islamistiskt-center-i-upsala-domd-for-systematisk-barnmisshandel/>

<https://samnytt.se/svt-stenades-nar-de-skulle-uppmarksamma-moskeplaner-i-upsala/>

<https://samnytt.se/s-ordforande-vill-bygga-islamistiskt-center-i-upsala/>

<https://samnytt.se/stor-seger-for-sd-bygglov-for-islamistiskt-center-i-upsala-aterremitteras/>

Tidigare uppmärksamhet som innefattar den bygglovssökande stiftelsen och dess företrädare

Dawa kopplas till Uppsala moské genom att bland annat Akmal Hyder har/fortfarande företräder både Uppsala moské och Dawa. Akmal Hyder är namnet på bygglovsansökningen. <https://www.unt.se/nyheter/upsala/ser-inte-hur-samhallet-fungerar-1750582.aspx>

Dawa arrangerade en stormöte i Norrköping 2014 där kvinnor ej var välkomna. Akmal Hyder var där och intervjuades på plats och vägrade skaka hand med en kvinnlig journalist, men skakade istället hand med hennes fotograf. <https://www.helahalingland.se/artikel/professorns-kvinnoforakt>

"– En man får inte komma i kontakt med en annan kvinna, förklarar Akmal Hyder för tidningen.

Vidare svarade han att han tycker jämställdheten mellan män och kvinnor överdrivs i Sverige.

– Det är en kultur som byggts upp under många år. Det har blivit som en religion för er."

<https://www.arbetarbladet.se/artikel/professor-pa-hogskolan-vill-inte-ta-kvinnor-i-hand>

"Efter en stund kommer AkmalHyder, som inte heller vill ta mig men fotografen Håkan Sjöström i hand. Han är ursprungligen från Bangladesh, men kom till Sverige 1978 och är numera professor i företagsekonomi.

– Vi är muslimer från hela Skandinavien som ska träffas, be böner, diskutera islam och äta tillsammans. Vi är en del av dawa-rörelsen. Vi brukar träffas en gång varje eller vartannat år, säger han."

"Varför ville du inte ta mig i hand när vi hälsade?"

– En man får inte komma i kontakt med en annan kvinna."

<https://www.nt.se/nyheter/norrkoping/inga-kvinnor-valkomna-pa-stor-muslimsk-samling-9894356.aspx>

Bönerummet enligt ansökan omöjliggöra att kvinnor och män ens ser varandra i byggnaden. Separata ingångar och skärmvägg i bönerummet ska användas för det syftet. Se bifogad bild på bygglovshandling.

Försvårshögskolans rapport vid namn Mellan salafism och salafistisk jihadism: påverkan och utmaningar för det svenska samhället. "Det finns även moskéer i de utsatta områdena Stenhagen och Gottsunda i Uppsala där det finns en risk för radikaliserings då det saknas muslimska krafter i staden som kan hålla tillbaka extrema element." Magnus Ranstorp är en av författarna. Läs mer om rapporten och rapporten här: <https://www.fhs.se/arkiv/nyheter/2018-06-28-mellan-salafism-och-salafistisk-jihadism---paverkan-mot-och-utmaningar-for-det-svenska-samhallet.html>

Uppsala moské uppmärksammades 2012 genom att rekommendera kvinnor att inte polisanmäla om de misshandlas av sina män i hemmet. Akmal Hyder talade för moskéns sak i en UNT-artikel. <https://www.unt.se/nyheter/upsala/ser->

[inte-hur-samhallet-fungerar-1750582.aspx](https://www.gd.se/artikel/abo-raad-pek-as-ut-som-militanta-islamismens-ledare-i-sverige)

Uppsala moské har haft ett långt samarbete med Abo Raad som Säpo vill utvisa trots att han varit i landet under mer än 20 års tid. Han anses vara ett akut hot mot rikets säkerhet.

<https://www.gd.se/artikel/abo-raad-pek-as-ut-som-militanta-islamismens-ledare-i-sverige>

Uppsala moské har uttalat stöd för Abo Raad genom att i media hävda att anklagelserna mot honom är grundlösa. "Det som stod om honom och kopplingar till IS är lögn."

<https://www.aftonbladet.se/lokala-nyheter/kaRo6@ablokal>

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/uppsala/uppsala-moske-valkomnar-kritiserad-imam>

Nyligen verkar Säpo ha tagit ställning för att utvisa Abo Raad med hänvisning till att han skulle vara ett hot mot rikets säkerhet. <https://nyheteridag.se/gavleimamen-abo-raad-har-fatt-utvisningsbeslut/>

Böneutrop. Även om man för stunden inte avser att ägna sig åt böneutrop kan det snabbt ändras genom en ansökan hos polismyndigheten som kommer att säga ja. Kommunfullmäktige i Uppsala har beslutat att ha det så.

Mest aktuella artiklar på ämnet:

"– Det ska vara en träffpunkt i Stenhagen. Alla ska kunna komma dit. Det ska vara mer som en samlingslokal. Men man ska också kunna bedja där och arrangera utbildningar, rådgivning i familjefrågor, ungdomsverksamhet och verksamhet för gamla, säger han." <https://www.unt.se/nyheter/uppsala/nytt-forsok-skapa-islamiskt-center-5314350.aspx>

<https://www.unt.se/nyheter/uppsala/gripna-imamer-predikade-i-uppsala-5339871.aspx>

<https://www.nt.se/nyheter/norrkoping/inga-kvinnor-valkomna-pa-stor-muslimsk-samling-9894356.aspx>

<https://www.unt.se/nyheter/uppsala/ser-inte-hur-samhallet-fungerar-1750582.aspx>

<https://www.unt.se/nyheter/omvard/6-av-10-mosker-gav-lagstridiga-rad-1748517.aspx>

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/uppsala/uppsala-moske-valkomnar-kritiserad-imam>

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/uppsala/kritiserade-imamen-abo-raad-vill-inte-ta-avstand-fran-salafism>

<https://www.unt.se/nyheter/uppsala/forelaser-i-uppsala-mosk-pek-as-ut-som-militant-3881946.aspx>

<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=114&artikel=5409987>

<https://www.unt.se/nyheter/uppsala/klart-for-omdebatterad-bone-lokal-2683616.aspx>

§ 35

Svar på motion om upphävande av detaljplan för kvarteret Stenåkern

PBN-2019-00089

Beslut

Plan- och byggnadsnämnden beslutar

1. **att** föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Särskilt yttrande

Therez Almerfors (M), Lars Tufvesson (M), Karin Ericsson (C) och Sten Sundeman (M) anmäler ett särskilt yttrande enligt följande:

När detta ärende först kom upp för behandling i Plan- och byggnadsnämnden i september 2019 röstade Moderaterna och Centerpartiet för att upphäva och ändra detaljplanen för området. Vår inriktning är att marken kan användas på ett betydligt bättre sätt som skulle gynna fler uppsalabor. Bland annat har diskussion förts gällande etablering av en stadsdelspark eller att möjliggöra en byggnad för såväl bostadsändamål som verksamhetslokaler i bottenplan. Mark är en ändlig resurs och vi måste hantera obebyggd mark på ett bättre sätt. Yrkandet om en ändring i detaljplanen hade då fullt stöd i PBL eftersom genomförandetiden för detaljplanen hade gått ut.

Detta förslag gick dessvärre inte igenom, vilket vi beklagar, och därför fick vi ta ställning till den inkomna ansökan om bygglov. Bygglovet beviljades trots att vi röstade på ett annat förslag. Därför befinner vi oss nu i ett annat läge.

På Plan- och byggnadsnämndens sammanträde den 13 februari 2020 behandlades motionen om att upphäva detaljplanen. Det är nu inte längre möjligt eftersom vi har ett lagakraftvunnet beslut om bygglov för den aktuella fastigheten. Att upphäva detaljplanen i detta skede nu i efterhand förändrar alltså inte förhållandet på platsen eftersom bygglovet är giltigt och ett upphävande av detaljplanen kan inte förhindra att bygglovet följs.

Sammanfattning

Simon Alm (-), med flera, föreslår i en motion väckt i kommunfullmäktige den 7 oktober 2019 att uppdra till plan- och byggnadsnämnden att genomföra ett upphävande av detaljplan för kvarteret Stenåkern, del av Berthåga 11:33.

Plan- och byggnadsnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2020-02-13

§ 35, forts.

Det har inte skett några förändringar i förutsättningarna för platsen gällande markens beskaffenhet, läge och föreliggande behov, och därmed inte heller för markens lämplighet för centrumverksamhet enligt gällande detaljplan.

Plan och bygglagen (PBL) möjliggör endast prövning av markens lämplighet i förhållande till beskaffenhet, läge och föreliggande behov (PBL 2 kap 1 §). Det finns inget utrymme i PBL att pröva brukarnas lämplighet för att använda en viss plats och därför kan beslut rörande planering och byggande inte motiveras med sådana bedömningar.

Ett upphävande medför inte heller per automatik att fastigheten blir omöjlig att bebygga, men förutsägbarheten minskar, både för fastighetsägare och närboende. En detaljplan belägen inom stadens gränser bör därför ersättas med en ny detaljplan om den upphävs.

Ett upphävande av en detaljplan ska prövas med ett planförfarande. Kommunfullmäktige kan inte i förväg besluta vad som ska bli resultatet av den processen och därför föreslår plan- och byggnadsnämnden att kommunfullmäktige avslår motionen.

Beslutsunderlag

- Förvaltningens tjänsteskrivelse den 16 december 2019
- Bilaga: Motion om upphävande av detaljplan för kvarteret Stenåkern, del av Berthåga 11:33

Arbetsutskottet har utan eget yttrande överlämnat ärendet till nämnden för beslut.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande